

Pandemija nas mijenja globalno i lokalno

12. kolovoza 2020.

Foto: Silva Celebrini

KAKO JE KORONA VIRUS UTJECAO NA PROJEKTE ENERGETSKE NEOVISNOSTI I ZELENE ENERGIJE, A TIME I NA KLIMATSKE PROMJENE – GLOBALNO I LOKALNO

Projekt istraživačkog novinarstva u tri nastavka financiran od strane agencije za elektroničke medije

Piše: Silva Celebrini

Strah da će koronavirus zaustaviti projekte zelene tranzicije i zaštite klime pokazao se neopravdanim ili u najmanju ruku pretjeranim. Pandemija je svijet promijenila globalno i lokalno, a kako dalje ovisit će ponajprije o nacionalnim politikama i prioritetima. Pametna vlast tu će vidjeti velike šanse za izlazak iz krize i napredak.

Kada su se, naime, u Europskom vijeću konačno dogovorili o visini novca što će se utrošiti na gospodarski oporavak, a riječ je o 750 milijardi eura, od toga 390 milijardi bespovratnih sredstava, zagovornici OIE mogli su odahnuti. Sporazum predviđa da će 30% tog novca biti usmjereno na klimatsku zaštitu i smanjenje emisija stakleničkih plinova.

Obnovljivi izvori energije (OIE) i zelena energetska tranzicija te smanjenje emisija štetnih plinova prije svega CO2 tako postaju snažan izazov i za Hrvatsku.

PP Lastovsko otočje dobilo novi info kiosk prema strogim ekološkim standardima Foto: MZOIP

Sve zemlje moraju do travnja 2021. godine dostaviti svoje planove i prioritete ulaganja kako bi mogle koristiti sredstva kaže Maja Pokrovac, direktorica udruge OIEH:

„U svojem Nacionalnom planu oporavka Republika Hrvatska bi se za ponovno pokretanje gospodarstva i korištenje sredstava iz Plana oporavka kao važne prekretnice prema ugljičnoj neutralnosti do 2050., kako je predviđeno Europskim zelenim sporazumom, trebala usredotočiti upravo na neke od sljedećih tema: nadogradnja postojeće i razvojne opskrbe dodatnim prijenosnim i distribucijskim linijama električne energije kao preduvjeta za realizaciju 3,5 GW obnovljive energije do 2030. godine, nastavak javnih natječaja za sufinansiranje kupnje električnih vozila, stanica za punjenje električnih vozila i dostupnost obnovljive energije za građane i pravne osobe, sagledavanje velikog potencijala sinergije sektora poljoprivrede i OIE, važnost energetske tranzicije hrvatskih otoka te uvođenje programa prekvalifikacije za otvaranje novih radnih mjesta u OIE sektoru što je temelj izgradnje novih kapaciteta obnovljivih izvora energije u Hrvatskoj,“ kaže Pokrovac.

Važnost sigurne opskrbe energijom iz domaćih izvora pokazala se ključnom u vrijeme pandemije koronavirusa. Istovremeno razvoj i širenje OIE ključno je za zaustavljanje klimatskih promjena i održivi razvoj.

Koronavirus neće zaustaviti niti usporiti projekte zelene energije smatra profesor dr. sc. Ljubomir Majdančić, utemeljitelj Hrvatske stručne udruge za Sunčevu energiju i prvi koji je u Hrvatskoj napravio energetske neovisnu kuću i priključio je na elektroenergetski sustav Hrvatske. On kaže:

„Naprotiv, ova pandemija uzrokovana korona virusom još je ubrzala energetske tranziciju društva u zemlje (nacije), regije i lokalnu zajednicu prema društvu što manje ovisnom o uvozu energije, svaka zemlja se na neki način zatvorila i osamostalila u rješavanju svojih problema opskrbe hranom, lijekovima, kućnim potrebama pa tako i energijom. Upravo je ovo nova šansa za gospodarski oporavak i proizvodnju hrane i energije za vlastitu potrošnju a tu se obnovljivi izvori energije izvrsno uklapaju.“

Stručnjaci i analitičari upravo predlažu odvajanje sredstava u OIE ili kreiranje posebnih inicijativa koje su obnovljive i koje su dio ekonomskog oporavka nakon COVID-a, poticanje ulaganja u obnovljive izvore kako bi se postigli zeleni ciljevi i omogućila stabilnost dugoročnog ulaganja bilo kroz učinkovite potpore ili financijske sheme, ističe Maja Pokrovac. Na cijelom globalnoj razini se potiče održivost i obnovljivi izvori energije kao put ka zelenijoj i otpornijoj ekonomiji.

Postavljanje solarne fasade Foto: Lj. Majdančić

U KOM PRAVCU TREBA IĆI HRVATSKA ZELENA TRANZICIJA?

Hrvatskoj trebaju manji sustavi na OIE koji su otporni na vanjske utjecaje kao što su požari, poplave, potresi, a ne veliki centralizirani sustavi pa makar oni bili i na OIE, smatra prof. dr. sc. Ljubomir Majdančić

„Što više manjih energetske sustava fleksibilnih i usklađenih sa stvarnim potrebama za energijom tim je veća nacionalna sigurnost i neovisnost. Na tom tragu podržavam energetske neovisnost od pojedinca, obitelji, grada, regije do države pa tako i otoka Krka i svih budućih otoka koji žele biti neovisni ne samo u energiji već i u hrani i vodi. Što se tiče velikih sunčanih elektrana znanstveno-stručnog sam stajališta da je bolje više manjih elektrana koje ne prelaze snagu od 10 MW ,a to su ove što HEP razvija na Pagu, Visu i drugdje. Držim da maksimalno Sunčana elektrana može biti do 5 MW izuzetno do 10 MW (do sada smo imali 1 MW), obzirom na naš elektroenergetski sustav. Sunčana elektrana preko 10 MW ne može biti poticana već mora biti na tržištu.“

Budućnost Hrvatske mora biti u zelenoj energiji naglašava Maja Pokrovac:

„Imamo mogućnost da ravnomjerno i regionalno razvijemo domaće resurse s bioplinom i biomasom u Slavoniji, geotermalnim izvorima u kontinentalnom dijelu te vjetrom i suncem u Dalmaciji. Sustav proizvodnje električne energije na mjestu potrošnje je važno dalje snažnije razvijati za industrijska postrojenja, poljoprivredna gospodarstva i poduzetništvo zajedno s decentraliziranim razvojem mikrosolara na krovovima turističkih iznajmljivača i obiteljskih kuća. To će snažno djelovati i na razvoj elektromobilnosti i virtualnu mrežu punionica koji se može staviti u funkciju osiguranja dodatnih kapaciteta za pružanje usluge uravnoteženja i balansiranje cijele elektroenergetske mreže.“

Solarna fasada Foto: Lj. Majdančič

Pravilnom politikom zelene tranzicije moguće je otvaranje na tisuće novih zelenih i lokalnih radnih mjesta, kaže Vjeran Piršić, direktor tvrtke Otok Krk Energija:

„Hrvatska je po solarima na dnu Europe čak Škotska i Švedska imaju više solara po glavi stanovnika od nas. Kad bi deset godina radili na realizaciji nešto manje od 200 megavata solara dostigli bi prosjek Europe što bi uz vjetroelektrane otvorilo još dvije do tri tisuće radnih mjesta. Hrvatska je primjerice poput Njemačke mogla prebaciti radnike iz škverova da rade i obnovljive izvore energije čime bi sačuvala njihova radna mjesta, dakle propustili smo šansu da razvijemo jedan cijeli segment gospodarstva. Čini mi se stoga da je upravo ova pandemija i kriza šansa da Hrvatska napravi radikalni zaokret prema OIE. Mi na otoku Krku cijelo desetljeće radimo potpunu zelenu tranziciju,“ kaže Piršić.

Energetski neovisan, zeleni otok Krk moja je slijedeća destinacija.

Dozvoljeno prenošenje sadržaja uz objavu izvora i autorice.

VIŠE S WEBA

Snažna potencija nakon 10 minuta. Provjerite!

Kontracepcija u dva poteza”: Fotografija para u Dalmaciji postala hit na društvenim mrežama

Jednostavna metoda koja rješava prostatitis u tje dan dana

Legica dana 16.8.2020.

Pogledajte kako je Valentino Rossi izbjegao tragediju nakon strašnog sudara na stazi

Pogledajte poruku koju je Torcida ostavila igračima Hajduka na praznom Poljudu